

Valvontapäällikkö Jonna Carlson

Eduskunnan tarkastusvaliokunnalle

Asiat:

K 4/2025 vp Vaalirahoituksen valvonta vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa - Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus.

HE 190/2024 Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain sekä kansalaisaloitelain 10 §:n muuttamisesta.

1 Vaalirahoituksen valvonta vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa - Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus

Eduskunnan tarkastusvaliokunta on (18.2.2025) pyytänyt tarkastusvirastolta lausunnon vaalirahoituksen valvonnasta vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa sekä kertomaan tarkastusviraston näkemykset hallituksen esityksessä HE 190/2024 vp esitettyihin muutoksiin koskien ehdokkaan vaalirahoituksesta annettua lakia ja puoluelakia.

1.1 Vaalirahoitusvalvonnan päähavainnot vuoden 2024 europarlamenttivaaleista

Valtiontalouden tarkastusvirasto on valvonut vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa vaalirahoituksen ja vaalikampanjan kulujen ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Valtiontalouden tarkastusvirasto antoi 12. helmikuuta 2025 vaalirahoituslain 10 §:n 3 momentin nojalla eduskunnalle vaalikohtaisen kertomuksen saamistaan vaalirahoitusilmoituksista ja toiminnastaan ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonnassa.

Vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa ennakoilmoitukset tuli toimittaa viimeistään vaalipäivää edeltävänä päivänä. Ennakoilmoitus on suunnitelma vaalikampanjan rahoituksesta ja kuluista, ja se perustuu ilmoituksen tekohetkellä tehtyyn arvioon. Määräaikaan mennessä vapaaehtoisen ennakoilmoituksen jätti yhteensä 128 henkilöä eli 55 prosenttia kaikista ehdokkaista (232).

Kaikki vuoden 2024 europarlamenttivaalien 29 ilmoitusvelvollista jätti vaalirahoituslain tarkoittaman vaalirahoitusilmoituksen eli ilmoituksen vaalikampanjansa rahoituksesta ja kuluista. Europarlamenttivaaleissa ilmoitusvelvollisia olivat Euroopan parlamentin jäseneksi valitut ja vaalien tulosta vahvistettaessa varajäseniksi määrättyt sekä vaalilain (714/1998) 91 §:ssä tarkoitettussa nimisarjassa varajäsenestä seuraavat ehdokkaat (toinen varaedustaja). Ilmoitusvelvollinen vastaa vaalirahoitusilmoituksen tietojen oikeellisuudesta.

Tarkastusvirasto tarkisti vaalirahoitusilmoitusten tiedot ilmoituksen vastaanottaessaan sekä ilmoitusvelvollisilta saamiensa lisäselvitysten perusteella. Tarkastusvirasto pyysi kaikilta ilmoitusvelvollisilta lisäselvityksinä heidän kampanjatilotteitaan tai vastaavia vaalirahoitusilmoituksia täydentäviä tietoja, joista se pyrki varmentamaan, että vaalirahoitusilmoituksissa esitetyt tiedot ovat oikein.

Lisäselvitykset vastaanotettuaan tarkastusvirasto vertasi saatuja tietoja ilmoitusvelvollisen vaalirahoitusilmoitukseen. Tarkastusvirasto oli yhteydessä yhteensä 21 ilmoitusvelvolliseen pyytääkseen lisätietoja jo toimitetuista tiedoista. Valvonnan seurauksena 13 ilmoitusvelvollista täydensi vaalirahoitusilmoitustaan. Kaiken kaikkiaan 17 ilmoitusvelvollista

täydensi tai muokkasi ilmoituksensa tietoja sen jättämisen jälkeen. Täydennykset tai muokkaukset liittyivät pääosin vaalirahoitusilmoitusten rahoitustietojen tarkennuksiin.

Ilmoitusten tarkistamisen, ilmoitusvelvollisten toimittamien selvitysten ja tehtyjen täydennysten jälkeen tarkastusviraston tietoon ei ole tullut seikkoja, joiden perusteella sillä olisi syytä epäillä vastaanottamiensa ilmoitusten oikeellisuutta.

1.2 Tehty ilmoitukset ja vaalirahoitus euroissa

Ennakkoilmoitukset

Äänestäjillä tulisi olla käytettävissä tietoa ehdokaiden vaalirahoituksesta jo äänestyspäätöstä tehdessään (HE 13/2009). Siksi vaalirahoituslaissa on säädetty vapaaehtoisesta ennakkoilmoituksesta, jolla ehdokkaat ja heidät asettaneet puolueet voivat ennen vaaleja ilmoittaa suunnitelmansa vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta. Ennakkoilmoitus on suunnitelma vaalikampanjan rahoituksesta ja kuluista, ja se perustuu ilmoituksen tekohetkellä tehtyyn arvioon.

Vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa ennakkoilmoitukset tuli toimittaa viimeistään vaalipäivää edeltävänä päivänä. Määräaikaan mennessä ennakkoilmoituksen jätti yhteensä 128 ehdokasta eli 55 prosenttia kaikista ehdokkaista (232). Ilmoitusvelvollisista ennakkoilmoituksen jätti 17 (59 %).

Vaalirahoitusilmoitukset

Vaalirahoitusilmoitus tulee tehdä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun vaalien tulos on vahvistettu. Kaikki vuoden 2024 europarlamenttivaalien 29 ilmoitusvelvollista jättivät vaalirahoitusilmoituksen määräaikaan mennessä.

Ilmoitusten vastaanottamisen yhteydessä tarkastusvirasto tarkisti sisältävätkö ilmoitukset vaalirahoituslain edellyttämät tiedot ja onko tiedot ilmoitettu lain tarkoittamalla tarkkuudella. Tarkastusvirasto tarkisti vaalirahoitusilmoituksia niiden vastaanottamisen yhteydessä sekä ilmoitusvelvollisilta saatujen kampanjatiliotteiden tai vastaavien tietojen perusteella.

Tarkastusvirasto lähetti kaikille ilmoitusvelvolliselle pyynnön toimittaa kampanjatiliotteet tai vastaavia tietoja ja selvityksiä, jotka olivat tarpeen ilmoituksen oikeellisuuden ja riittävyyden tarkistamisessa. Kaikki ilmoitusvelvolliset toimittivat tarkastusvirastolle lisäselvityksiä vaalirahoituksesta.

Vaalirahoitusilmoitusten käsittelyn ja tehtyjen tarkistusten jälkeen 13 ilmoitusvelvollista täydensi tai korjasi ilmoitustaan tarkastusviraston pyynnöstä. Yhteensä 17 vaalirahoitusilmoitusta täydennettiin tai muokattiin ilmoituksen jättämisen jälkeen.

Europarlamenttivaalien 2024 vaalirahoitus euroissa

Vaalirahoitusilmoitusten perusteella ilmoitusvelvollisten yhteenlaskettu vaalirahoitus oli vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa 2,2 miljoonaa euroa. Ilmoitusvelvolliset saivat ulkopuolista tukea vaalikampanjoihinsa 1,8 miljoonaa euroa eli 84 prosenttia kokonaisrahoituksesta.

Vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa kampanjoiden kokonaiskulut olivat vaalirahoitusilmoitusten perusteella 2,2 miljoonaa euroa. Siten kaikkien ilmoitusvelvollisten keskimääräiset kampanjakulut olivat noin 74 497 euroa.

Vuoden 2019 europarlamenttivaaleihin verrattuna vaalikampanjoiden kokonaisrahoitus on kasvanut, kuten myös vaalikampanjoihin saatu ulkopuolinen tuki. Myös keskimääräiset kampanjakulut ovat nousseet verrattuna vuoden 2019 europarlamenttivaaleihin.

Euromääräiset tiedot perustuvat 29 ilmoitusvelvollisen ilmoittamiin tietoihin vaalirahoituksesta. Vaaleissa oli yhteensä 232 ehdokasta. Vaalirahoituksen ja vaalikampanjoiden kokojen tiedot perustuvat ilmoitusvelvollisten raportointiin tietoihin. Vaalikampanjointiin kerätyt varat ja kampanjoinnin kustannukset ovat todellisuudessa huomattavasti suuremmat, sillä nyt raportoidut tiedot koskevat vain 29 ehdokasta 232 ehdokkaasta.

1.3. Valvontavaltuuksien rajoitukset sekä vaalirahoituslain uudistustarpeet

Käytännön valvontatyössä on havaittu, että viraston nykyisissä valvontavaltuuksissa on sellaisia puutteita, jotka hankaloittavat valvontaan liittyvien tehtävien tarkoituksenmukaista hoitamista ja voivat merkittäväällä tavalla rajoittaa vaali- ja puoluerahoituksen avoimuuden toteutumista lainsäädännön tavoitteiden tarkoittamalla tavalla. Tarkastusvirasto nostaa esiin tärkeimmät havainnot osana raportointia eduskunnalle.

Vertailutiedot tehostaisivat valvontaa

Osana valvontatehtävänsä toteuttamista vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa tarkastusvirasto pyysi ilmoitusvelvollisilta lisätietoja ja selvityksiä, joista se pystyi tarkistamaan vaalirahoitusilmoitusten oikeellisuuden ja riittävyyden. Velvollisuus toimittaa tietoja koskee kuitenkin lain mukaan ainoastaan ilmoitusvelvollista, eikä tarkastusvirastolla ole oikeutta vaatia selvityksiä ja lisätietoja kolmansilta tahoilta, eli esimerkiksi ehdokkaan kampanjaa rahoittaneilta tahoilta tai ehdokkaan kampanjalle palveluita tai tavaroita tuottaneilta tahoilta.

Tarkastusvirasto on näin lähes täysin ilmoitusvelvollisen antamien tietojen varassa tilanteissa, joissa on syytä epäillä ehdokkaan vaalirahoitusilmoituksen olevan olennaisilta osin virheellinen tai puutteellinen. Tämä on merkittävä este valvonnan tehokkaalle toteutumiselle. Se on myös osaltaan luonut tilanteen, jossa esimerkiksi yksittäisellä mediayhtiöllä voi olla enemmän tietoa ehdokkaan vaalikampanjan suuruudesta kuin valvovalla viranomaisella.

Tarkastusvirasto on jo pitkään esittänyt, että sille annettaisiin oikeus pyytää sellaisia lisätietoja ja selvityksiä, jotka ovat tarpeen ilmoitusten oikeellisuuden selvittämiseksi, sellaisilta tahoilta, jotka ovat antaneet ehdokkaalle tai puoluelain mukaiselle valvottavalle tukea, lainaa tai toimittaneet palveluita ja tavaroita.

Toteutuessaan vertailutietojen saantioikeudet lisäisivät tarkastusviraston näkemyksen mukaan valvonnan uskottavuutta ja antaisivat valvovalle viranomaiselle mahdollisuudet riittävien lisätietojen hankkimiseen sellaisissa tapauksissa, joissa on syytä epäillä vaali- tai puoluerahoitustietojen oikeellisuutta.

Sanktiot vaalirahoituslain rikkomuksista ovat vähäisiä

Nykyisessä lainsäädännössä ainoa sanktioon rinnastuva keino tehostaa lain toimeenpanoa on mahdollisuus määrätä uhkasakko, mutta sen käyttöä on rajattu tiukasti.

Vaalirahoitusilmoitusten oikeellisuutta valvotaan pyytämällä lisätietoja ja selvityksiä ilmoitusvelvollisilta. Mikäli ilmoitusvelvollinen ei pyynnöistä huolimatta toimita tarkastusvirastolle pyydettyjä selvityksiä kampanjan rahoituksesta tai kuluista, ei tarkastusvirastolla ole mahdollisuuksia velvoittaa häntä tietojen toimittamiseen vaalirahoituslain nojalla. Riskinä on, että yhä useampi vetoaa jatkossa oikeuteensa olla toimittamatta lisäselvityksiä. Tämä asettaisi ehdokkaat keskenään epätasa-arvoiseen asemaan ja estäisi tehokkaan valvonnan.

Tarkastusvirastolla ei myöskään ole mahdollisuuksia vaalirahoituslain nojalla velvoittaa ilmoitusvelvollista tekemään niin sanottua jälki-ilmoitusta vaalikampanjaa varten otetusta lainasta. Tarkastusviraston näkemyksen mukaan ilmoituksen tekeminen tulisi velvoittaa sakon uhalla.

Vaalirahoituslain 4 §:ssä on kuvattu vaalirahoituksen vastaanottamiseen liittyviä rajoituksia ja lueteltu tahoja, joilta on kiellettyä vastaanottaa kampanjatukea. Rajoitusten rikkomisesta ei ole kuitenkaan säädetty sanktioita, eikä rajoitusten valvonta kuulu tarkastusviraston valvontakokonaisuuteen, vaan niin sanotun poliittisen vastuun piiriin. Nykyisen lainsäädännön puitteissa ehdokkaiden ei esimerkiksi tarvitse palauttaa tukisuoritusta, jonka on antanut laissa kielletty taho.

Kokonaisuudessaan sanktioiden puute asettaa ehdokkaat ja ilmoitusvelvolliset keskenään epätasa-arvoiseen asemaan sekä estää tehokkaan valvonnan. Lisäksi sanktioiden puute tekee Suomen poliittisesta rahoituksesta alttiin ulkomaiselle vaalivaikuttamiselle.

Erikseen ilmoitettavan tuen alarajan laskeminen tai poistaminen kokonaan oikeushenkilöiltä

Tarkastusvirasto ehdotti edellisellä vaalikaudella puolue- ja vaalirahoituslain uudistuksen yhteydessä, että oikeushenkilöiden nimen julkistamiseen vaadittavaa tuen alarajaa lasketaan. Ehdotus olisi ollut perusteltua huomioida, koska sen kohdistuessa vain oikeushenkilöihin siihen ei olisi liittynyt ongelmia yksityisyyden suojan näkökulmasta, kun taas VTV:n valvontahavaintojen perusteella se olisi tuonut lisää avoimuutta sekä poliittisen rahoituksen lähteisiin että siinä esiintyviin sääntöjenvastaisuustilanteisiin. Ehdotus karsiutui edellisen vaalikauden lainvalmistelun aikana, mutta tarkastusvirasto pitää sitä edelleen merkittävänä muutostarpeena.

2 HE 190/2024 Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain sekä kansalaisaloitelain 10 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan tarkastusvaliokunta on (18.2.2025) pyytänyt tarkastusvirastolta lausunnon vaalirahoituksen valvonnasta vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa sekä kertomaan tarkastusviraston näkemykset hallituksen esityksessä HE 190/2024 vp esitettyihin muutoksiin koskien ehdokkaan vaalirahoituksesta annettua lakia ja puoluelakia.

Kokonaisuutena tarkastusvirasto pitää hallituksen esitystä onnistuneena. Siihen sisältyy useita sellaisia lisäyksiä ja tarkennuksia vaalirahoituslakiin ja puoluelakiin, joiden tarpeellisuutta tarkastusvirasto on pitänyt esillä eduskunnalle antamissaan kertomuksissa puoluerahoituksen valvonnasta sekä vaalirahoituksen valvonnasta. Hallituksen esitykseen sisältyvät muutokset merkitsevät parannusta poliittisen rahoituksen avoimuuden toteutumiselle Suomessa.

Hallituksen esitys korjaa kuitenkin vain rajatun määrän lainsäädäntöön liittyvistä tarkennustarpeista, joita VTV on esittänyt puoluelakiin ja vaalirahoituslakiin. Näin ollen lainsäädännön kehittämistä tulee jatkaa aktiivisesti myös tämän hallituksen esityksen mukanaan tuomien korjausten jälkeen.

2.1 Huomioita muutoksista vaalirahoituslakiin

Lainanantajien nimeäminen

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että vaalikampanjalle 1500 euron (kuntavaaleissa 800 euron) ja sitä suuremman lainan antaneiden nimi tulisi julkistaa. Mikäli lainanantaja olisi luottolaitos, riittäisi tieto, että kyseessä on luottolaitoksen myöntämä laina.

VTV:n näkemyksen mukaan tämä on yksi esityksen merkittävimmistä muutoksista lainsäädäntöön. Nykyisen lainsäädännön mukaan vaalikampanjalle lainaa antanutta tahoa ei tarvitse julkistaa, vaikka laina olisi huomattavakin, eikä tähän kohdistu määrällisiä rajoituksia. Se on käytännössä mahdollistanut vaalirahoituslain kiertämisen ja merkittävien tukijoiden piilottamisen julkisuudelta.

Lainsäädännön päivittäminen esitysluonnoksessa ehdotetulla tavalla poistaa räikeimmän mahdollisuuden kiertää lakia sekä tuo lainat poliittisen toiminnan rahoitusmuotona paremmin linjaan muiden vaalirahoitusta koskevien euromääräisten rajoitusten kanssa.

VTV:n näkemyksen mukaan muutos lisää ennen kaikkea vaalirahoituksen läpinäkyvyyttä. Sen sijaan sillä ei ole suuria käytännön (resurssitarpeita aiheuttavia) vaikutuksia valvontatyöhön.

Vaalikampanjan kulut ylittävän rahoituksen ilmoittaminen

Toinen hallituksen esityksen vaalirahoitusta koskeva muutos koskee vaalikampanjan kulut ylittävän rahoituksen ilmoittamista. Esityksessä ehdotetaan, että vaalikampanjan kulut ylittävä vaalirahoitus tulisi ilmoittaa sekä se, siirtykö ylijäävä vaalirahoitus ehdokkaan omiin varoihin vai ehdokkaan tukiryhmän tai muun yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimivan yhteisön varoihin. Jos ehdokkaan tukiryhmä tai muu yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimiva yhteisö ei ole oikeuskelpoinen yhteisö, siirtyy ylijäävä vaalirahoitus ehdokkaan omiin varoihin.

VTV on havainnut valvontatyössään, että lain nykyinen muotoilu ei ole riittävän selkeä ehdokkaille ja ilmoitusvelvollisille. Lain 6 §:n 1 momentin 4 kohdassa todetaan, että vaalirahoituksena tulee ilmoittaa kaikki ehdokkaan, ehdokkaan tukiryhmän tai muun yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimivan yhteisön tuki yksityishenkilöiltä, yrityksiltä, puolueelta, puolueyhdistyksiltä ja muilta tahoilta. Tästä huolimatta valvontatyössä on havaittu asian tulleen yllätyksenä useille ilmoitusvelvollisille.

VTV on valvonnassa velvoittanut ilmoittamaan myös kulut ylittävän osuuden vaalirahoituksesta ja nimeämään ne tukijat, joiden antama tuki on ylittänyt laissa asetetut rajoitukset erikseen ilmoitettavasta tuesta. Muunlainen tulkinta johtaisi kestävämpään tukijoiden julkistamisen valikointiin ja ilmoitusvelvollisuuden kiertämiseen.

Tarkastusviraston näkemyksen mukaan nyt ehdotettu muutos, jossa ilmoitusvelvollinen ottaa kantaa ylijääneiden varojen käyttöön on sekin edistysaskel vaalirahoituksen läpinäkyvyyteen.

2.2 Huomioita muutoksista puoluelakiin

Lainojen läpinäkyvyys

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että myös otetuista lainoista tulisi tehdä ajantasainen ilmoitus VTV:lle samalla tavoin kuin saadusta tuesta tehdään ajantasainen ilmoitus puoluelain 8 c §:n mukaisesti. VTV:n näkemyksen mukaan ratkaisu, jossa myös vastaanotetusta lainarahoituksesta tehtäisiin ajantasainen ilmoitus, yhdenmukaistasi eri tukimuotojen sääntelyä sekä samalla tukkisi ilmeisimmän aukon sääntelypohjassa.

Muut teknisluontoiset muutokset puoluelakiin

Puoluelakiin ehdotetut muutokset koskien valvottavien kirjanpitoa ja tilinpäätösasiakirjojen toimittamista selkiyttää niiden velvollisuuksia tarkastusvirastolle toimitettavista tiedoista. Tarkastusvirasto kannattaa muutoksia ehdotetussa muodossa.

Ilmoitusrekisteriä ja sen tietojen julkisuutta koskevat muutokset ovat teknisiä muutoksia, jotka on välttämätöntä tehdä esitysluonnoksessa kirjattujen muutosten vuoksi. Lisäksi lausuntopalautteen perusteella esitykseen lisätty yksityiskohta puoluelain 9 f §:n muuttamisesta niin, että sen 1 momentissa viitataan puoluelain 9 d §:ään eikä vain sen ensimmäiseen momenttiin selkiyttää lainsäädäntöä ja lisää läpinäkyvyyttä lähiyhteisöksi ilmoitettujen tahojen resursseista ja toiminnasta.

Tarkastusvirasto kannattaa myös muita esitysluonnoksessa ehdotettuja muutoksia puoluelakiin siinä muodossaan kuin ne ovat esitysluonnoksessa.

2.3 Ulkomainen poliittinen rahoitus

Tarkastusvirasto nostaa esiin, että voimassa olevan lainsäädännön mukaan laina ja tuki ovat käsitteellisesti erillisiä toistaan sekä puoluelaissa että laissa ehdokkaan vaalirahoituksesta. Näin ollen, vaikka hallituksen esitys lisää poliittisen rahoituksen läpinäkyvyyttä otettujen lainojen osalta, lainoja ei rahoituksen muotona muuten säännellä kuten tukea vaalikampanjaan tai poliittiseen toimintaan.

Nykyinen lainsäädäntö ei rajoita, miltä taholta tai kuinka paljon lainaa ehdokas voi ottaa vaalikampanjaan. Samoin se ei rajoita, miltä taholta tai kuinka paljon lainaa poliittisen puolueen organisaatio voi ottaa vaalikampanjaan tai muuhun toimintaan. Sen sijaan tukisuorituksille on asetettu erilaisia rajoituksia, kuten yksittäisen tukijan antaman tuen tukikatto tai ulkomaisilta tahoilta vastaanotetun tuen rajoitukset.

Ulkomaisesta poliittisesta rahoituksesta on tehty oikeusministeriön selvitys vuonna 2023. Siinä selvityksen tekijä, Matti Muukkonen esittää ulkomaisen poliittisen rahoituksen sääntelyyn ratkaisuja, joilla rajoitetaan molempia rahoituslähteitä, tukea ja lainaa, yhdenmukaisesti.¹

Tuen ja lainan käsitteellinen erillisuus tarkoittaa, että nykyisen lainsäädännön (ja hallituksen ehdotuksen mukaisesti) lainaa saisi jatkossakin ottaa esimerkiksi ulkomaiselta yksityishenkilöltä tai ulkomaiselta yritykseltä. Tarkastusvirasto kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että yksityishenkilöiltä saatuihin lainoihin voi sisältyä suurempi riski siitä, että tällaisissa lainoissa olisi tosiasiaa kyse tuesta. Yritykset toimivat lähtökohtaisesti liiketoiminnallisista perusteista, joten niiden osalta riski tukien peittelylle lainajärjestelyin on hieman hallitumpi, erityisesti luottolaitosten osalta.

Tarkastusviraston näkemyksen mukaan olisi aiheellista pohtia, tulisiko lainan antajasta säätää vastaavalla tavalla kuten tuen antajasta – tai tulisiko mahdollisuus ottaa lainaa ulkomaisilta tahoilta kieltää kokonaan siihen liittyvien riskien vuoksi?

Tarkastusvirasto nostaa esiin, että lainarahoitukselle ei ole asetettu euromääräisiä rajoituksia, joten niiden avulla voi potentiaalisesti vaikuttaa paljon voimakkaammin Suomen poliittiseen kenttään ja sen toimintaan kuin muulla poliittisella rahoituksella. Täyskielto ulkomaisista lähteistä otetuille lainoille voisi näin olla perusteltu ratkaisu.

Lisätietoja antaa:

Valvontapäällikkö Jonna Carlson, jonna.carlson@vtv.fi, 050 574 0192

Johtava tilintarkastaja Pontus Londen, pontus.londen@vtv.fi, 040 733 9758

¹ Muukkonen, Matti. (2023). Ulkomainen poliittinen rahoitus ja sen sääntelytarpeet. Oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2023:6.